

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 2C/199/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113218022
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Dubovinská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:8113218022.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves sudcom JUDr. Vierou Dubovinskou, v spore žalobcu MPC PLUS spol. s r.o., Mlynská 22, 052 01 Spišská Nová Ves, zast. Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému X. o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 7 279,88 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi, na účet jeho právneho zástupcu AK SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., 100 % náhrady trov konania do troch dní od vyčíslenia súdom.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou, doručenu pôvodne Okresnému súdu Prešov dňa 14. 06. 2013, postúpenú tunajšiemu súdu 11. 07. 2013, domáhal sa od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia pôvodne vo výške 6 475 eur, po rozšírení žaloby vo výške 7 279,88 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a plnej náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že je vlastníkom bytu č. X, nachádzajúcim sa v obytnom dome súpisné číslo XXX, na parcele reg. „C“ č. XXXX, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie I. R. C.. Žalovaný začal byť užívať na základe podnájomnej zmluvy, ktorá skončila k 31. 12. 2007. Žalovaný po ukončení zmluvného vzťahu odmietol ukončiť užívanie bytu, preto sa žalobca domáha svojich vlastníckych práv súdnou cestou.

3. Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom sp. zn. 4C/18/2008-100 z 05. 03. 2009 rozhodol, že žalovaný (X.. K. C.) je povinný vypratať byt č. X nachádzajúci sa v obytnom dome súpisné číslo XXX, na parcele č. XXXX, zapísaný v LV č. XXXX J. Ú. I. R. C. a odovzdať ho žalobcom 1, 2 do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 3Co/165/2009-117 z 10. 11. 2009 potvrdil rozsudok sp. zn. 4C/18/2008-100 z 05. 03. 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. 12. 2009.

4. Žalovaný užíval byt od 01. 01. 2008 do 18. 12. 2012 bez právneho dôvodu, čím sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu ako vlastníka bytu. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka ten, kto sa bezdôvodne obohatil, musí obohatenie vydať.

5. V zmysle judikatúry slovenských súdov, majetkovým vyjadrením prospechu pri užívaní cudzej veci je peňažná suma, ktorá zodpovedá sumám, vynakladaným obvykle na danom mieste a v čase na užívanie vecí sa tento majetkový prospech dá určiť komparáciou prenájmu porovnateľných bytov v rozhodnom

období. Podľa informácií žalobcu, nájomnému porovnateľných bytov zodpovedá suma 350 eur mesačne, vrátane nákladov spojených s užívaním bytu.

6. Žalobca si uplatňuje voči žalovanému vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu užívania bytu bez právneho dôvodu za obdobie od 12. 06. 2011 do 18. 12. 2012 a peňažnú náhradu vyčíslil vo výške 6 475 eur (18,5 mesiacov x 350 eur = 6 475 eur). Vyslovil názor, že od 01. 01. 2008 dochádzalo zo strany žalovaného v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka k bezdôvodnému obohateniu sa na úkor žalobcu, keďže žalovaný získaval majetkový prospech v podobe užívania nehnuteľnosti bez právneho dôvodu.

7. Žalovaný sa k uplatnenému nároku žalobcu písomne vyjadril podaním z 05. 08. 2013, uplatnený nárok v celom rozsahu neuznal a navrhol žalobu zamietnuť argumentujúc, že žalobca nepredložil jediný relevantný dôkaz o spôsobenej škode. Naopak, bol to práve žalobca, ktorý mu protiprávne vysťahoval osobné veci z predmetného bytu a tým mu spôsobil značnú škodu, (poznámka súdu - konanie o vydanie vecí žalobca X. c/a 1. MPC CESSI, a.s., 2. MPC PLUS s.r.o., vedie sa pod sp. zn. 4C/146/2013).

8. Na svoju obranu uviedol, že žalobca ani ku dňu podania žaloby nepreukázal legálnosť nadobudnutia predmetného bytu z Fondu národného majetku a prostredníctvom spoločnosti MPC CESSI a.s., Spišská Nová Ves. Spôsob nadobudnutia prostredníctvom účelových majetkových transakcií, pri ktorých on ako J. I. K. N. I..W..V., musel pod nátlakom aktívne asistovať, ostal u súdu bez povšimnutia. Tvrdil, že žalobca využíva svoje dominantné ekonomické postavenie v regióne na prezentáciu svojej sily za účelom profitu a predmetná žaloba je toho dôkazom.

Podľa názoru žalovaného, dominantné postavenie žalobcu v regióne Spišská Nová Ves nezabezpečuje objektivnosť a nestrannosť súdneho konania, preto vzniesol námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi ako aj voči všetkým sudcom Okresného súdu Spišská Nová Ves.

Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 3NcC/48/2014-70 z 08. 12. 2014 rozhodol, že sudkyňa JUDr. Viera Dubovinská nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 2C/199/2013.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 02. 09. 2013 (žalovaný sa z neúčasti ospravedlnil), predvolanie na 20. 03. 2014 bolo žalovanému doručované prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Sabinov - zásielka nebola políciou doručená z dôvodu, že žalovaného vidieť v mieste bydliska len občas a nikto nemá vedomosť, kde sa nachádza. Lustráciou v Registri obyvateľov súd zistil, že od 11. 02. 1998 žalovaný má trvalý pobyt na adrese K. XX, Š. K..

Z ďalšej správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Sabinov z 27. 03. 2014 vyplýva, že žalovaný sa momentálne na uvedenej adrese nezdržiava, podľa vyjadrenia syna už dlhšiu dobu pôsobí pracovne v zahraničí, domov chodí v nepravidelných intervaloch, syn s ním neudržiava kontakt a presnú adresu jeho pobytu nevie uviesť.

Súd zisťoval prostredníctvom Obce Š. K. okruh osôb, žijúcich v bytovom dome na adrese K. B. XXX/XX, Š.É. K. C. D. Č.. XX a zistil, že okrem žalovaného v byte býva i jeho manželka, X.. C. C., R.. XX. XX. XXXX, ktorú uznesením sp. zn. 2C/199/2013-41 z 10. 06. 2014 v zmysle § 29 ods. 2 OSP ustanovil žalovanému za opatrovníka. Proti ustanoveniu za opatrovníka sa menovaná odvolala a vyslovila presvedčenie, že manžel sa aj naďalej bude zúčastňovať pojednávaní a sám obhajovať svoje záujmy. Súd zrušil uznesenie o ustanovení opatrovníka v osobe X.. C. C. uznesením sp. zn. 2C/199/2013-57 zo dňa 04. 11. 2014.

10. Žalovaný žiadal, aby vec na prejednanie a rozhodnutie bola odstúpená Okresnému súdu Prešov z dôvodu vhodnosti i preto, že je dlhodobo nezamestnaný a nemá trvalý príjem. Už v tom čase mal súd poznatok, že žalovaný sa dlhodobo pracovne zdržiava v zahraničí, teda má i príjem (správa Obvodného oddelenia Policajného zboru Sabinov z 27. 03. 2014), napriek tomu žalovaného žiadal jeho tvrdenie riadne vydokladovať (žiadosť súdu z 11. 03. 2015), ktorý žalovaný osobne prevzal 25. 03. 2015, naň nereagoval, urgovaný bol listom z 27. 04. 2015.

Žalovaný dňa 27. 05. 2015 prevzal vzor 4 OSP na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 16,50 eur podľa položky č. 26 Sadzobníka súdnych poplatkov.

Súdny poplatok nezaplatil v stanovenej lehote, preto sa súd už návrhom žalobcu k delegácii veci z dôvodu vhodnosti nezaoberal.

Doklad o zaplatení súdneho poplatku, potvrdenie o zrealizovaní transakcie dňa 25. 01. 2016 predložil súdu až 02. 02. 2016.

Pojednávania dňa 15. 02. 2016 sa žalovaný nezúčastnil. Predvolanie riadne prevzal. Žalovaný sa opakovane z neúčasti na pojednávaniach ospravedlňoval, odvolávajúc sa na svoj nepriaznivý zdravotný stav, súd opakovane vytyčoval nové termíny pojednávania, žalovaný v odbernej lehote súdne zásielky nepreberal.

Podľa správy Obvodného oddelenia Policajného zboru v Prešove, Obvodného oddelenia Policajného zboru Sabinov z 23. 04. 2019 bolo zistené, a to od jeho priamych príbuzných, že žalovaný sa dlhodobo zdržiava v Poľsku a nie je známe kedy sa vráti.

Z predchádzajúcej správy Obvodného oddelenia Policajného zboru súd zistil, že žalovaný sa v Poľsku zdržiava pracovne. Súd volil predvolanie žalovaného na pojednávanie postupom podľa § 106 ods. 3 CSP a mal zato, že doručenie predvolania na pojednávanie na deň 17. 06. 2019 je riadne vykázané, preto konal v jeho neprítomnosti v súlade s ustanovením § 180 CSP.

11. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámil sa s rozhodnutiami súdu I. inštancie, a to rozsudkom sp. zn. 4C/18/2008-100 z 05. 03. 2009, rozsudkom súdu II. inštancie sp. zn. 3Co/165/2009-117 z 10. 11. 2009, čiastočným výpisom z listu vlastníctva č. XXXX katastrálne územie I. R. C., stanoviskom žalovaného k žalobe z 05. 08. 2013, nájomnou zmluvou č. 8.4./1/2014/NZ z 22. 01. 2014, zmluvou o prevode vlastníctva bytu z 13. 07. 2005, inzerciou bytov na prenájom v meste Spišská Nová Ves, predpisom platieb mesačného nájomného Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov K. XXX/XX, I. R. C. s platnosťou od 01. 01. 2008, 01. 01. 2009, znaleckým posudkom č. 95/2017 vo veci stanovenia výšky trhového nájomného za užívanie bytu a zistil nasledovný skutkový stav.

12. Žalobca je vlastníkom bytu č. X s príslušenstvom, ktorý sa nachádza na I. nadzemnom podlaží obytného domu, súpisné číslo XXX, stojaceho na parcele č. XXXX, zapísaného na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom, Odborom katastrálnym, I. Predmetný byt nadobudol na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu podľa ustanovenia § 5 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov a § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, od predávajúceho Mlynsko-pekársky a cestovinársky kombinát, a.s., Spišská Nová Ves, Mlynská 22, Spišská Nová Ves z 13. 07. 2005. Vklad bol povolený 24. 01. 2007, pod č. V:2879/2006. Byt je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie I. na žalobcu, spoluvlastnícky podiel 1/1.

13. Z rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 4C/18/2008-100 z 05. 03. 2009 súd mal preukázať, že žalobca (MPC PLUS s.r.o.) predmetný byt, zmluvou o nájme bytu z 25. 01. 2007 ako prenajímateľ, prenechal byt č. X do nájmu spoločnosti MPC CESSI a.s., Spišská Nová Ves (pôvodný názov Mlynsko-pekársky a cestovinársky kombinát a.s., Spišská Nová Ves). Súčasne v tejto zmluve o nájme bytu, žalobca ako prenajímateľ, udelil súhlas nájomcovi s prenechaním bytu č. X do podnájmu žalovanému, X.. K. C.H. Podľa tvrdenia žalobcu, zmluva o podnájme bytu medzi nájomcom a žalovaným ako podnájmom, bola uzavretá ústne.

14. Dňa 26. 09. 2007 bola žalovanému zo strany nájomcu daná písomná výpoveď z podnájmu bytu s tým, že trojmesačná výpovedná lehota uplynula 31. 12. 2007. Žalovaný po uplynutí výpovednej doby naďalej byt užíval, odmietol ho vypratať, preto sa žalobca ako vlastník bytu domáhal určenia povinnosti žalovanému byt č. X vypratať.

15. Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom sp. zn. 4C/18/2008-100 z 05. 03. 2009 rozhodol, že žalovaný (X.. K. C.) je povinný vypratať byt č. X nachádzajúci sa v obytnom dome súp. č. XXX na parcele č. XXXX, zapísaný v LV č. XXXX katastrálne územie I. R. C. a odovzdať žalobcom 1, 2 do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 3Co/165/2009-117 z 10. 11. 2009 potvrdil rozsudok sp. zn. 4C/18/2008-100 z 05. 03. 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. 12. 2009.

16. Žalobca na základe získaných informácií z inzercií porovnateľných bytov v rozhodnom období zistil, že nájmné v porovnateľných bytoch zodpovedá sume 350 eur mesačne, vrátane nákladov spojených s užívaním bytu. Z titulu užívania bytu žalovaným bez právneho dôvodu za obdobie od 12. 06. 2011 do 18. 12. 2012 žalobca vyčíslil peňažnú náhradu, ako spôsob vydania bezdôvodného obohatenia za 18,5 mesiaca po 350 eur mesačne, vo výške 6 475 eur.

17. Súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, odhad hodnoty nehnuteľností za účelom stanovenia výšky trhového nájomného za užívanie bytu č. X nachádzajúceho sa na 1. poschodí v bytovom dome súp. č. XXX R. K. B. Č.. XX C. I. R. C..

XX. Znalecký posudok č. 95/2017 vypracovala znalkyňa X.. E. D., stanovila všeobecnú hodnotu bytu metódou polohovej diferenciacie, ktorá bola podkladom pre výpočet všeobecnej hodnoty nájmu za byt metódou inverzných výnosov.

Trhová hodnota nájmu za byt bola vypočítaná porovnávacou metódou. Rozdiel medzi hodnotou nájmu stanovenou porovnávacou metódou a metódou inverzných výnosov je veľmi malý.

Vzhľadom na skutočnosť, že pri porovnávacíj metóde boli porovnávané iba dvojizbové byty, pričom hodnotený byt je trojizbový a výsledky oboch metód stanovenia nájmu bytu sú približne rovnaké, ako vhodnejšiu pre hodnotený byt znalkyňa vybrala hodnotu nájmu vypočítanú metódou inverzných výnosov a stanovila všeobecnú hodnotu nájmu 4 800 eur/ rok a 400 eur/mesiac.

19. Žalobca proti vypracovanému znaleckému posudku nemal žiadne námietky a mal zato, že cena nájomného stanovená v znaleckom posudku je adekvátna trhovej cene za nájom porovnateľných nehnuteľností ako je byt v porovnateľnej lokalite.

Už vo svojom žalobnom návrhu z 12. 06. 2013 žiadal súd, aby zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie bytu bez právneho dôvodu od 12. 06. 2011 do 18. 12. 2012, pričom v súlade s cenami uvádzanými realitnými kancelármi v predmetnom čase na predmetnom mieste, stanovil výšku bezdôvodného obohatenia na sumu 350 eur mesačne. Celkovo tak žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia 6 475 eur.

20. Žalovaný sa vyjadril k znaleckému posudku, označil ho za zavádzajúci, tendenčný, plný technických nedostatkov. V predmetnom byte býval od roku 1999, bytový dom ako aj samotný byt dokonale pozná. Byt bol bez základného vybavenia, nebol plynofikovaný a v byte od jeho vybudovania nebola vykonaná základná rekonštrukcia. Bol staticky narušený kvôli permanentnej nákladnej automobilovej doprave, praskliny v rohoch obýpacej miestnosti boli viditeľné voľným okom.

Tvrdil, že katastrofálny stav kanalizácie sa prejavoval hlavne pri zvýšenej zrážkovej činnosti, kedy spodná voda bola vytláčaná cez WC a vaňu v kúpeľni do priestorov bytu, čo sa prejavovalo pravidelným vytopením bytových priestorov. Znalecký posudok označil za ne kvalifikovaný. Vyjadril sa, že sám si objedná vypracovanie nezávislého znaleckého posudku, ktorý však nepredložil.

21. Znaleckým posudkom bola všeobecná hodnota nájmu za užívanie bytu stanovená na sumu 400 eur mesačne, preto žalobca podal návrh na zmenu žaloby, ktorým požadoval zmenu žalobného petitu spočívajúcu v zmene výšky bezdôvodného obohatenia a za žalované obdobie dožadoval sa priznania sumy titulom bezdôvodného obohatenia vo výške 7 400 eur.

22. Žalobca na pojednávaní konanom 17. 06. 2019 žiadal pripustiť úpravu žalobného petitu, v dôsledku sčítacej chyby a dožadoval sa priznania bezdôvodného obohatenia vo výške 7 279,88 eur za žalované obdobie, ktorú opravu súd pripustil.

23. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bez dôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

24. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

25. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

26. Podľa § 139 CSP žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

27. Podľa § 215 ods. 1, 2 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

28. Podľa § 232 ods. 2, 3, 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

29. V ustanovení § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zakotvená všeobecná skutková podstata bezdôvodného obohatenia.

Bezdôvodné obohatenie zákon chápe ako záväzok, z ktorého vzniká tomu, kto sa obohatil, povinnosť vydať to, o čo sa bezdôvodne obohatil a právo toho, na koho úkor k obohateniu došlo, požadovať vydanie toho, o čo sa povinný obohatil. Konkrétne skutkové podstaty bezdôvodného obohatenia uvádza zákon v ustanoveniach § 451 ods. 2 a § 454.

Medzi konkrétne skutkové podstaty bezdôvodného opatrenia patrí: plnenie bez právneho dôvodu, pričom nerozhoduje, či strany o neexistencii právneho dôvodu na plnenie vedeli alebo nie, plnenie z neplatného právneho úkonu, plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov, bezdôvodné plnenie za iného, kde ten, kto mal povinnosť plniť, neplnil, a ten, kto plnil, túto povinnosť v skutočnosti nemal.

Ustanovenia § 456 a § 457 Občianskeho zákonníka určujú už iba dôsledky vznikajúce z bezdôvodného obohatenia, existenciu tohto obohatenia však treba konštatovať s poukazom na ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

30. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným záväzkovým vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu. Na základe tohto právneho vzťahu vzniká právo požadovať poskytnuté plnenie naspäť a povinnosť takéto plnenie vrátiť. To, či v danom prípade bolo plnenie bezdôvodné, závisí od posúdenia všetkých okolností, za ktorých došlo k plneniu.

Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, vydať toto obohatenie tomu, na úkor koho bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný.

31. Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne pri splnení týchto predpokladov:

- vznik bezdôvodného obohatenia objektívne merateľného v peňažných jednotkách na strane povinného (obohateného);
- k získaniu majetkového prospechu na strane obohateného došlo na základe právnych skutočností, ktoré sú výslovne uvedené v zákone (§ 541 ods. 2 a § 454 OZ);
- vznik majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, ktorá postihuje inú určitú osobu (oprávnený), pričom táto majetková ujma zodpovedá zmienenému bezdôvodnému obohateniu na strane obohateného;
- nejde o prípad bezdôvodného obohatenia, keď zákon napriek majetkovému prospechu vznik bezdôvodného obohatenia výslovne neustanovuje.

Ak dôjde k bezdôvodnému obohateniu, t. j. naplnia sa všetky vyššie uvedené zákonné predpoklady, vznikne medzi dvoma osobami samostatný záväzkový právny vzťah bezdôvodného obohatenia.

Jeho obsahom je, aby ten, kto sa obohatil z niektorých dôvodov uvedených v zákone, vydal obohatenie naspäť tomu, na úkor koho k obohateniu došlo.

32. Základným predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je vznik objektívne merateľného majetkového prospechu u obohateného, pričom k zväčšeniu jeho majetku došlo v rozpore s právom uznanými dôvodmi. Dôkaz o existencii bezdôvodného obohatenia na strane obohateného musí ponúknuť postihnutý, ktorý žalobou na súde žiada vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. jeho peňažnú náhradu. Záväzok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia nezaniká tým, že obohatený sa následne zbavil predmetu obohatenia.

33. Bezdôvodné obohatenie vzniká predovšetkým tak, že sa doterajší majetok obohateného rozmnoží o nové majetkové hodnoty; môže však spočívať i v tom, že sa jeho doterajší majetok nezmenšil, hoci by k tomu inak došlo, keby bol obohatený plnil svoje povinnosti.

Ustanovenie § 451 Občianskeho zákonníka ukladá iba všeobecne povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie.

Súd má vo svojom rozhodnutí zhodnotiť, prečo považuje vzťah vzniknutý medzi účastníkmi za vzťah z bezdôvodného obohatenia a pritom má uviesť aj to, pod ktorý z prípadov v ustanoveniach § 451 ods. 2 a § 454 Občianskeho zákonníka posudzovaný prípad zahrňuje.

Pravidlom pre určenie, či ide o bezdôvodné plnenie alebo nie, je posúdenie toho, či sa plnilo na základe platného záväzkového vzťahu, alebo či sa inak dosiahol sledovaný účel.

34. Bezdôvodné obohatenie vzniká na základe objektívnej skutočnosti, a to získaním bezdôvodného obohatenia na úkor niekoho iného. Na vznik záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia sa preto nevyžaduje existencia zavinenia ani existencia protiprávneho úkonu, bezdôvodné obohatenie vznikne na základe objektívnej skutočnosti uvedenej v zákone. Pre vznik bezdôvodného obohatenia Občiansky zákonník vyžaduje objektívnu skutočnosť, a sice to, aby k bezdôvodnému obohateniu došlo v dôsledku právom uznaných dôvodov.

Z uvedeného vyplýva, že predpokladom vzniku právneho vzťahu bezdôvodného obohatenia nie je zodpovednosť povinného subjektu, ale existencia konkrétnej skutkovej podstaty, s ktorou zákon spája vznik tohto právneho vzťahu.

Každý sa môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia do tej výšky, do ktorej bolo obohatenie získané na jeho úkor. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia možno uplatniť iba v tom prípade, ak nie sú podmienky pre dosiahnutie rovnakého uspokojenia z titulu nároku na náhradu škody.

35. Subjektmi záväzkového právneho vzťahu môžu byť na oboch stranách ako fyzická osoba, tak právnická osoba. Na oboch stranách záväzkového vzťahu bezdôvodného obohatenia stoja oprávnený a povinný subjekt. Oprávneným subjektom je ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané. Tomu je zásadne potrebné bezdôvodné obohatenie vydať.

Povinným subjektom je ten, kto bezdôvodné obohatenie získal.

36. Súd má za to, že tvrdenie žalovaného nie je ničím podložené, naopak žalobca bezdôvodné obohatenie riadne odôvodnil, podložil relevantnými dôkazmi a uniesol dôkazné bremeno. Žalobca žiadal vydať bezdôvodné obohatenie a preukázal skutočnosti v jeho prospech, a to vlastníctvo bytu, moment ku ktorému bol žalovaný na základe právoplatného rozhodnutia súdu povinný predmetný byt vypratať, resp. preukázal, od ktorého momentu užíva žalovaný byt bez právneho dôvodu. Výška vydania bezdôvodného obohatenia bola stanovená objektívne a o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu v spore nemal súd pochybnosti.

37. Po úprave žalobného petitu súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 7 279,88 eur za obdobie od 12. 06. 2011 do 18. 12. 2012. Výpočet: alikvótna časť za 18 dní mesiaca jún 2011 = 159,96 eur (1 deň = 400 eur/mesiac : 30 dní = 13,33 eur /deň x 18 dní = 159,96 eur) + 6 mesiacov x 400 eur za obdobie júl až december 2011 = 2400 eur + 159,96 eur = nárok za rok 2011 vo výške 2 639,94 eur.

Nárok za rok 2012 je vo výške 4 639,94 eur. Výpočet: obdobie január až november 2012, 11 mesiacov po 400 eur = 4 400 eur + alikvótna časť za mesiac december 2012 v rozsahu 18 dní, 18 dní x 13,33 eur = 239,94 eur, spolu za rok 2012 nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4 639,94 eur (4 400 + 239,94 eur = 4 639,94 eur).

Za žalované obdobie je žalovaný vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 7 279,88 eur (za rok 2011 vo výške 2 639,94 eur a za rok 2012 vo výške 4 639,94 eur).

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal úspech vo veci vo výške 100 %, preto žalovaný bol zaviazaný nahradiť trovy konania vo výške 100 %, čo sa vzťahuje v celom rozsahu aj na zaplatenie súdneho poplatku zo žaloby.

39. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní v 3 vyhotoveniach od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.